

prima instanță: Judecătoria Botanica, judecător-V.Mihaila
instanța de apel-Curtea de Apel Chișinău
judecători-Nina Vascan, Ludmila Popova, Sorocan Svetlana
instanța de recurs-Curtea Supremă de Justiție
judecători-Tatiana Răducanu, Vera Macinskaia, Iulia Cimpoi

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
ÎNCHEIERE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil , comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător -Valeriu Doagă
Judecătorii – Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas, Vera Macinskaia

examinând cererea de revizuire depusă de către Olga Stoianova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată Olgăi Stoianova împotriva Institutului Internațional de Management „IMI-NOVA” cu privire la anularea ordinului, restabilirea la lucru, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului material și moral, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2012, prin care a fost considerat inadmisibil recursul declarat de către Olga Stoianova,

constată

La 26 mai 2011 Olga Stoianova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Institutului Internațional de Management „IMI-NOVA” cu privire la anularea ordinului, restabilirea la lucru, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta Olga Stoianova a indicat că, la 18 ianuarie 2011 rectorul Institutului Internațional de Management „IMI-NOVA” a emis ordinul nr. 261-p din 18 ianuarie 2011 privind concedierea sa în baza art. 86 al. (1) lit. c) Codul muncii – reducerea statelor de personal.

Reclamanta Olga Stoianova consideră că ordinul dat a fost emis cu încălcarea legislației în vigoare.

Astfel, Olga Stoianova consideră că la emiterea ordinului contestat procedura prevăzută de art. 87, 88, 183 și 184 Codul muncii nu a fost respectată.

De asemenea, a aflat despre faptul că pe parcursul a mai mulți ani administrația Institutului nu i-a calculat norma didactică și respectiv salariul ce urma să fie achitat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, fapt ce a dus la acumularea datoriei față de Olga Stoianova.

Conform sarcinii cadrelor didactice la catedra Științe Sociale și Drept pentru anul universitar 2009-2010 i-a fost repartizată norma didactică cu numărul total de 194 ore. Însă, din ordinul Ministerului Educației nr. 175 din 20 mai 1996 numai în baza disciplinelor repartizate urma să fie calculată norma de cel puțin 231 ore numai pentru activitatea munca didactică.

Luând în considerație faptul că cuantumul salariului lunar pentru o normă didactică a lectorului universitar constituie 2200 lei lunar, iar conform Hotărârii Guvernului nr. 381 din 13 aprilie 2006 salariul lunar al lectorului universitar începând cu 01 septembrie 2009 constituie 1760 lei pentru o normă didactică, fapt care a fost ignorat de pîrît. Totodată, Hotărîrea menționată prevede și achitarea sporului lunar pentru vechimea în muncă, ceea ce constituie în cazul său 15 % din salariul de funcție, adică 264 lei și respectiv salariul lunar constituie 2024 lei.

Deci, restanța la salariu constituie 77738,73 lei pentru perioada 2007-ianuarie 2011.

Reclamanta Olga Stoianova solicită anularea ordinului nr. 261-p din 18 ianuarie 2011 privind concedierea, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru, încasarea sumelor de retribuire a muncii pe perioada 2007-ianuarie 2011 în mărime de 77738,73 lei, cu indexarea la momentul executării și repararea prejudiciului moral în mărime de 10.000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 01 decembrie 2011 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2012 a fost respins apelul declarat de către Olga Stoianova și menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 01 decembrie 2011.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2012 a fost considerat ca inadmisibil recursul declarat de către Olga Stoianova.

Olga Stoianova a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, cerînd admiterea cererii, casarea hotărîrilor judecătorești cu restituirea pricinii spre rejudecare la prima instanță.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 iunie 2013, cererea de revizuire depusă de către Olga Stoianova a fost respinsă ca inadmisibilă.

La 02 iunie 2014, Olga Stoianova a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, solicitînd admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2012, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2012 și hotărîrii Judecătoriei s.Botanica din 01 decembrie 2011 cu restituirea cauzei în prima instanță, pentru examinare în fond.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014, cererea de revizuire depusă de către Stoianova Olga a fost respinsă ca inadmisibilă.

La 30.10.2014, Olga Stoianova a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 13.12.2012, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25.04.2012, casarea

integrală a hotărârii Judecătorei s.Botanica din 01.12.201, cu restituirea cauzei în prima instanță, pentru examinarea pricinii în fond.

În motivarea cererii de revizuire, revizuenta Stoianova Olga a invocat că au devenit cunoscute fapte noi esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, a indicat revizuenta că la 30.07.2014, contabilul-șef al Institutului Internațional de Management „IMI-NOVA” Cherdevară Maria a eliberat careva sume de bani neinformând din ce surse au fost achitate și ce reprezintă această sumă, totodată i-a fost eliberat informația nr.5 din 30.07.2014 privind veniturile calculate și achitate persoanelor fizice și privind impozitul pe venit reținut din aceste venituri. Indică revizuenta că prin informația nominalizată se confirmă că pe parcursul anului 01.01.2014-31.07.2014 i-au fost achitate venituri sub formă de salariu-2117, 58 lei din care au fost efectuate reținerile sumelor deducerilor conform art.36 Cod fiscal al RM și impozitului pe venit. Tot la 30.07.2014 i-a fost eliberat carnetul de muncă reținut ilegal și neîntemeiat din anul 2011.

Consideră că faptul achitării efective a veniturilor constituie o faptă esențială a pricinii.

La data de 16 decembrie 2014, Institutul Internațional de Management „IMI-Nova” a depus referință la cererea de revizuire depusă de Stoianova Olga, solicitând respingerea acesteia ca inadmisibilă.

În conformitate cu art.452 alin.(1) și (3) CPC al RM, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participantilor la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor, însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin.(3) CPC al RM, prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată.

În conformitate cu art.444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces .

Conform art.6 alin.(7) „Legea nr.780 din 27.12.2001 privind actele legislative”, în cazul în care între două acte legislative cu aceiași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiaș obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coraborînd prevederile art.452 alin.(1) CPC al RM cu art.444 CPC , care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților potrivit regulilor de examinare a recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de Olga Stoianova ca neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.453 alin.(1) lit.a) CPC, după ce se examinează cererea de revizuire , instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 CPC, care poartă un caracter exhaustiv.

Conform art. 451 al. (1) CPC, cererea de revizuire trebuie să conțină, în mod obligatoriu, temeiurile consemnate la art. 449 CPC, cu anexarea probelor ce le confirmă.

În conformitate cu art.449 lit. b) CPC, pe care temei se bazează revizuenta, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul menționează că pentru admiterea cererii de revizuire pe temeiul prevăzut de 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărîrii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească devine irevocabilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să fi existat obiectiv pînă la pronunțarea hotărîrii, iar revizuiantul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, precum și că circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Astfel, argumentele invocate în cererea de revizuire și actele anexate la cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.449 lit.b) CPC, or circumstanțele și faptele invocate au constituit obiect de examinare în instanțele judecătorești fiind respinse ca neîntemeiate.

Mai mult decît dezacordul cu soluția dată de instanța de apel și recurs nu constituie temei de revizuire.

Instanța de recurs menționează că, circumstanțele invocate de revizuientă sunt temeiuri repetate, fapt ce contravine dispozițiilor art. 451 alin. (4) CPC, care direct statuează că nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeiuri.

Este important, la caz, de remarcat că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărîrii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărîrii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că procedura de revizuire nu trebuie folosită de către instanțele naționale într-o manieră

incompatibilă cu principiul securității juridice (cauza „Sfinx-Impex” SA c. Moldovei, nr. 28439/05 din 25 septembrie 2012).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (*res judicata*).

Sub acest aspect, se va menționa și faptul că, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (*Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a*), prin urmare aceasta urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghezat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că motivele invocate de Olga Stoianova în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit.b) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire formulată de către Olga Stoianova împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Olgăi Stoianova împotriva Institutului Internațional de Management „IMI-NOVA” cu privire la anularea ordinului, restabilirea la lucru, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu este supusă nici unei căi de atac.

Președinte, judecător

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Vera Macinskaia